

teix verb: el de la superstició, el de la inèrcia per la crítica, el de l'encís de la màgia.

Tot això vol dir, preuat company Tost i Punyet, que ho veig més fosc que vós, això del curanderisme, vós que ho feu tot a la cultura del públic i a l'avenç de la Medicina.

La cultura, a tot estirar, donarà al públic una disfressa més o menys docta, que s'apressarà a llançar el més petit entrebanc, a la primera desillusió—perquè les il·lusions, que sempre són empeses per la màgia, o volgut company Tost i Punyet, cadascú se les fa a mida del seu gust—, i quan la Medicina falli, o el pacient cregui que ha fallat, cercarà al curander, i això en el cas millor.

Qui no ha trobat l'amic discret i ple de seny prenent una maceració d'unes herbes anònimes que li duen de no sé on i que prevenen la feridura o curen els malalts de l'orina?

* * *

Quantes celebritats mèdiques—més o menys mèdiques—s'han pastat el renom tot fent el foc a aquest fons tèrbol d'inèrcia, és a dir: fent de curander!

Un, a un malalt d'una banal faringitis, que li contava que el seu pare morí d'un *herpes*, me l'espervera dient-li que té l'*herpes amorrat* a la gola, però que no s'espanti massa perquè ell li tallarà els *passos*. La celebritat ha fet un *creient*.

Un altre, tot palplant l'estómac d'un que es creu estar-ne malalt, fa la filigrana de trobar-li el llonguet que s'havia empassat, sucat amb cafè i llet tres hores abans.

Aquell, salvaria tots els malalts si es tingués la sort de cridar-lo a consulta sempre uns quants dies abans.

Aquell altre fa uns pronòstics negríssims de les malalties més banals i salva als malalts que són prop de la mort amb tactament de per riure, deixant mal parat al metge del poble que no va saber veure el mal.

Tots els metges rurals—el metge de bosc, com diu un volgut amic—en saben tot un rengle, de tristes genialitats com aquestes absolutament històriques.

Reflexionem també una mica sobre aquests rètols que es veuen pels carrers de Barcelona, que assabenten al pobre malalt esmaperdut que hi ha metges que tenen la barra—diguem-ne barra—de guarir radicalment la sífilis sense injeccions i en un nombre determinat i reduït de dies; que curen radicalment fístules i càncers sense operació; que curen radicalment el mal de Pott amb unes injeccions que mai no fallen; que curen radicalment les hèrniies amb procediments portats de París o Nova-York, on ells foren "*internos de los Hospitales*", etc., etc.

El que encara fa més mal, però, és aquell metge que tot fent el viu, conta als clients que ell no *creu* en les medicines i que no en pren ni en prendrà mai. O és un inconscient o un brètol.

Ve't aquí com un gran sector de la classe mèdica es prepara per a la lluita contra el curanderisme; ve't aquí com un gran sector de la classe mèdica dóna armes al curanderisme per combatre'ns a tots.

I tots aquests metges formen part dels Col·legis, són dintre el Sindicat i hem d'estrènyer-los les mans i, si molt hi va, somriure'ls i tot.

Què fer?

Un altre dia seguirem divagant entorn d'aquestes qüestions.

* * *

Mestre: a vós, que des que us vaig conèixer encarneu per a mi l'ideal humà de bondat i entusiasme, us dedico aquestes primeres ratlles.

Que l'exemple de la vostra abnegació, per la qual no contenen la fatiga i el desengany, em sigui guiatge.

Secuita.